

zaaknummer 2011T371

29 april 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr.H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

tegen:

(wifjen)[naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het bisdom Rotterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 9 september 2011. Op 2 januari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], Bisschop van Rotterdam.

Op 22 maart 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen, bijgestaan door zijn juridisch adviseur. Namens het Bisdom is verschenen [bisschop] voornoemd. Betrokkenen hebben hun standpunten toegelicht.

2. De klacht

2.1. Klager was leerling van [school] te [plaats]. Aangeklaagde was daar in de periode van 1967-1974 werkzaam als godsdienstleraar. Toen bij de directeur van de school bekend werd dat er moeilijkheden waren in de thuissituatie van klager, werd klager verwezen naar aangeklaagde, die samen met klager een oplossing voor de situatie zou proberen te vinden. Vanuit deze gedachte werd klager vanaf 1967-1968 veelvuldig door aangeklaagde bij aangeklaagde thuis uitgenodigd. De eerste keren dat klager bij aangeklaagde thuis kwam was het contact normaal, maar daarna begon het misbruik. Klager moest dan het gezicht van aangeklaagde kussen. Vervolgens duwde aangeklaagde klager naar beneden en dan moest klager aangeklaagde met zijn handen en oraal bevredigen. Aangeklaagde liep tijdens de

bezoeken van klager vaak rond in een panty en een bh. Klager herinnert zich dat aangeklaagde een groot litteken op zijn buik had. Aangeklaagde wilde graag dat klager zich uit zou kleden, maar dat wilde klager niet. Wel moest klager dan zijn kleren open doen.

2.2. Over de problematische thuis situatie van klager werd niet gesproken tijdens de bezoeken aan aangeklaagde, maar klager bleef daar op hopen en daarom ging hij toch steeds naar aangeklaagde toe. Hulp bleef echter uit; er was alleen het misbruik. Ook nadat klager van school was en hij een vervolgopleiding volgde, werd hij regelmatig door aangeklaagde opgebeld dat hij langs moest komen. Klager durfde dat niet te weigeren, zodat het misbruik voortduurde. Toen klager na zijn vervolgopleiding ging werken, kwam aangeklaagde hem nog diverse keren ophalen na het werk. Er was toen echter geen sprake meer van misbruik.

2.3. Als gevolg van het misbruik in zijn jeugd heeft klager het vertrouwen in andere mensen verloren. Klager verdraagt ook geen lichamelijke aanrakingen van anderen, waardoor een relatie onbereikbaar is voor hem. Hij heeft jarenlang geprobeerd om de herinneringen aan het misbruik te verdringen, omdat hij, als hij aan de gebeurtenissen terugdenkt, letterlijk misselijk wordt. Uiteindelijk heeft klager psychologische hulp gezocht, maar hij heeft die therapie beëindigd, omdat hij niet steeds weer met de gebeurtenissen geconfronteerd wilde worden en zich niet steeds weer vies wilde voelen daardoor. Later heeft klager nog een keer een gesprek gehad met [naam] van de parochie in [plaats], waarbij hij in algemene termen over het misbruik heeft gesproken. Dat gesprek heeft echter geen vervolg gekregen.

2.4. Klager wenst met zijn klacht te bereiken dat er openheid over het misbruik komt. Daarnaast wenst klager in aanmerking te komen voor financiële compensatie, omdat zijn leven kapot is gemaakt door aangeklaagde.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Bisschop heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. In de archieven is geen informatie gevonden over de periode, waarin aangeklaagde in [plaats] werkzaam was. Wel blijkt uit de archieven dat aangeklaagde in [jaar] is ontslagen als landelijk aalmoezenier van de artiesten, omdat hij seksueel contact zou hebben gehad met een getrouwde man die bedrijfsleider was van de sociëteit. Naar aanleiding daarvan werd voorafgaand aan zijn aanstelling als godsdienstleraar in [plaats] door de toenmalig bisschoppelijk gedelegeerde wel de vraag gesteld of het wel verantwoord zou zijn om aangeklaagde op een jongensmavoschool godsdienstles te laten geven. Een antwoord op die vraag is in het persoonsdossier van aangeklaagde echter niet gevonden. De Bisschop concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Na de zitting heeft de Bisschop nadere navraag gedaan bij pastoor [naam], alsmede nader onderzoek verricht in het medisch dossier van aangeklaagde. Uit de informatie die de Bisschop heeft nagezonden blijkt dat pastoor [naam] zich het gesprek met klager nog goed herinnert en dat in dat gesprek inderdaad het misbruik door aangeklaagde is besproken. Uit het medisch dossier van aangeklaagde is gebleken dat hij rond 1968 tweemaal is geopereerd aan zijn nieren.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feitemmoeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten, die klager aangeklaagde verwijt, zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wel is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen, die klager schetst, hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Uit de nagezonden verklaring van pastoor Verbeek blijkt, dat klager al jaren geleden met hem over het misbruik door aangeklaagde heeft gesproken. Daarnaast blijkt uit het medische dossier van aangeklaagde dat hij rond 1968 twee nieroperaties heeft ondergaan, hetgeen een verklaring zou kunnen zijn voor het grote litteken op zijn buik dat klager zich herinnert. Het feit dat klager weet van dat litteken maakt het misbruik aannemelijk, omdat er geen andere logische omstandigheden zijn, waaronder klager dat litteken had kunnen zien.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 of 14 jaar oud en verkeerde in een kwetsbare positie. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij had moeten kunnen vertrouwen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegronde verklaring van de klacht door de Bisschop zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding kunnen wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Rotterdam de klacht gegronde te verklaren. Dit advies is vastgesteld op 29 april 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door mr. C.A. Murray, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Rotterdam en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klagerschriftelijk en genotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.